

Handläggare

Katarina Morgner

TillTrafiknämnden
2023-12-28

Insamling av bilder och laserdata på stadens mark. Upphandling

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner upphandling av insamling av bilder och laserdata för ett belopp på 8 miljoner kronor samt ger kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingen och teckna avtal inom ramen för föreliggande beslut.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefAnna Green
Avdelningschef

Sammanfattning

Stockholms stad har behov av bilder och laserdata av gaturummet för planering och dokumentation inom flera olika verksamheter. Därför samlar trafikkontoret sedan 2016 in bilder och laserdata, Gatuvydata, som sedan kan nyttjas genom ett IT-system som kallas Gatuvyer. Dessa 360-bilder som samlas in på stadens mark ger flertal nyttor för verksamhetens olika handläggningsprocesser som underlag till ett digitalt platsbesök.

Trafikkontoret leder projektet Gatuvyer där flera förvaltningar och bolag medverkar i projektet och ska gemensamt upphandla licenser, fördela förvaltningskostnader samt budget för att driva projektet 2024. Insamling av bilder och laserdata behöver trafikkontoret enskilt upphandla. Insamlingen bör ske årligen för att hålla en löpande kontinuitet på dataunderlaget. Årligen har trafikkontoret betalat 1 miljon kronor för att uppdatera med nytt underlag. Under perioden 2024-2031 blir den totala summan 8 miljoner kronor.

Då avtalen för datainsamling av bilder och laserdata löper ut under 2023-2024 behöver trafikkontoret upphandla ny bildinsamling för Gatuvyer.

Kontoret föreslår att trafiknämnden beslutar om upphandling av insamling av bilder och laserdata enligt lämnat förslag.

Introduktion till upphandlingen

Bakgrund

Stockholms stad har behov av bilder och laserdata av gaturummet för planering, kartläggning och dokumentation inom flera olika verksamheter.

Verksamheternas arbete kräver mer detaljerade och aktuella data samt fler funktioner, än vad de kostnadsfria tjänster som privata aktörerna så som till exempel Google Street view, erbjuder idag.

Därför samlar trafikkontoret sedan 2016 in bilder och laserdata, Gatuvydata, som sedan kan nyttjas genom ett IT-system som kallas Gatuvyer. De förvaltningar och bolag som idag använder Gatuvyer är främst trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, stadsdelarna samt Stockholm hamnar. Datalagring (systemdrift), licenser och konsulttid ingår som en del i stadens gemensamma geodataplattform (SGIS) och finansieras genom utnyckling via it-prislistan. Insamling av bilder och laserdata finansieras av trafikkontoret. Systemet ingår i ett objekt som ägs av trafikkontoret. Förvaltningen av systemet administreras idag av trafikkontoret där projektet ser över en effektivare förvaltningsorganisation, förbättrad IT-miljö och upphandling av bilder och laserdata under 2024.

Då avtalet för datainsamling löper ut under 2023-2024 behöver trafikkontoret upphandla ny lösning. Trafikkontoret har vid genomgång inte funnit några tillämpliga ramavtal varför det föreligger behov av upphandling.

Ärendets beredning

En styrgrupp för projektet Gatuvyer, bestående av representanter från stadsledningskontoret, stadsbyggnadskontoret och Stockholms hamnar, har lett arbetet som ligger till grund för ärendet.

Analys och konsekvenser

Förväntade nyttoeffekter

Genom att användare inom bland annat gatuverksamhet, stadsplanering, bygglov och tillståndsverksamhet kan nyttja ett väl fungerande system för gatuvyer kommer allt större del av

arbetsmomenten att kunna skötas från kontor. Det leder till att onödiga arbetsresor kan minskas och att arbetet kan utföras mer effektivt och säkert.

Den direkta verksamhetsnyttan varierar beroende på verksamhetsinriktning. Stor nytta får sådan verksamhet som har stort behov av lokalkännedom, t.ex. när frågor från allmänheten ska besvaras och de verksamheter som behöver göra noggranna mätningar med hjälp av laserdata.

Här följer några exempel:

- **Tillståndsgivning**

Tillståndsavdelningen är beroende av bilder från Gatuvyer för att hantera ärenden utan att alltid behöva göra platsbesök. Det kan t.ex. gälla att tillståndsgivning av uteserveringar eller torghandel där möjligheten till noggrann inmätning är viktig.

- **Planering och bygglov**

På stadsbyggnadskontoret kan bilderna användas för inventering i bygglovsärenden, för att snabbt och korrekt kunna svara på frågor från medborgare och för att underlätta planering av ny bebyggelse, till exempel genom att kontrollera hur utsikten påverkas. Laserdata, som innebär tät och noggrann höjdinformation, är också mycket värdefull för planeringsverksamheten.

- **Gatuverksamheten**

Gatuverksamheten har behov av bilder främst för de gator som staden är väghållare för.

- **Handläggning av ärenden**

Som stöd för denna typ av ärenden kan gatubilder vara till stor hjälp. Handläggaren kan snabbt sätta sig in i ärendet och ofta lösa frågor direkt genom att skicka ut en leverantör på plats. Exempel är ärenden som inkommer i tyck till.

- **Hantering av ärenden på parkmark**

Stadsdelarna och enheten Park och stadsmiljö använder Gatuvyer i stor utsträckning för att kunna underhålla och utveckla stadens parkmark. De andra verktygen som finns på marknaden idag, t.ex. Google maps, har inga dokumenterade bilder på stadens parker och torg.

- **Stadslantmäteriet**

Stadslantmäteriet på stadsbyggnadskontoret använder insamlade laserdata och bilder för att komplettera sina kartunderlag. Utöver detta används underlaget till att skapa fasader på modeller som ingår i samrådsprocessen för nya planer.

- Minskad sårbarhet och effektiv ajourhållning av data
God dokumentation av staden minskar verksamhetens sårbarhet, till exempel vid personalskifte. Inom staden pågår en omfattande generationsväxling där många handläggare med lång erfarenhet och stor lokalkännedom går i pension och ersätts med handläggare som måste bygga upp sin kunskap om staden. Att då få tillgång till bilder som ger en bra uppfattning om hur områdena ser ut underlättar denna kunskapsuppbyggnad och gör det enklare att prioritera vilka frågor som kräver inspektion på plats.

Återkommande fotograferingar ger goda möjligheter till en effektiv ajourhållning av data, i synnerhet av data i gatuområdet där det är svårt att genomföra mätningar på ett trafiksäkert sätt utan att störa framkomligheten. Att projicera befintlig information i bilderna ger snabb inventering med minimalt fältarbete.

Risk- och konsekvensanalys

En risk är att inga eller få anbud lämnas. Åtgärden för att minimera risken är att beskriva uppdraget korrekt, informativt och tydligt för att vara tydlig mot anbudsgivare vad uppdraget innebär.

En annan risk består i att förvaltningen av insamlade data inte håller tillräckligt hög kvalitet. Nyttorna av det insamlade materialet utfaller först när det finns en god förvaltning på plats som kan ajourhålla och utveckla innehållet. För att minska risken planerar projektet för en tydlig organisation med utpekade resurser som kommer hantera förvaltningen.

En tredje risk är att kraven på informationssäkerhet driver upp kostnaderna för projektet. Insamlandet av bilder där personer riskerar att fotograferas bedöms enligt lagstiftningen vara personuppgifter. I det fotograferade underlaget ingår även vissa skyddsobjekt som behöver hanteras på ett särskilt sätt. Risken hanteras genom en noggrann säkerhetsklassning och genomgång av vilka skyddsåtgärder som behöver genomföras. Risken för ökade kostnader har minskat p.g.a. att Stockholms hamnar, där stora delar av verksamheten utgörs av skyddsobjekt, kommer att göra sin egen insamling.

Tidplan och genomförande

Avtalstid

Nytt avtal planeras Q2 2024 till 4 år inklusive förlängningsoptioner 2+1+1. Det nuvarande avtalet för insamling av bilder löper ut 2023-2024.

Ekonomi

Trafikkontoret betalar årligen 1 miljon kronor för insamling av bilder och laserdata. Under perioden 2024-2031 blir den totala summan 8 miljoner kronor.

Slut